

EDUCATION

Name & Signature of the Invigilator

PAPER-III
SEPT/13/13

ICR Answer Sheet No. :

Roll No. :

Roll Number in words :

Time : 2.30 Minutes]

No. of Printed Pages : 32

[Maximum Marks : 150

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of Seventy five (75) multiple choice type questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to candidate. In the first 5 minutes, candidate is requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
  - (i) To have access to the question booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
  - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of five minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.
  - (iii) After this verification is over, the test booklet number should be entered in the ICR answer sheet and the ICR Answer Sheet number should be entered on this test booklet.
4. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method Wrong method OR
5. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper III only.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough work is to be done in the end of the booklet only.
8. You have to return the original ICR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the examination hall. You are, however, allowed to carry duplicate copy of ICR sheet and test booklet on conclusion of the examination.
9. Use black ball point pen.
10. Use of any Calculators or log tables or any other electronic devices is prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in Gujarati and English version of questions the English version should be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ પંચોતેર (૭૫) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં ઉમેદવારને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પ મિનિટ દરમિયાન, ઉમેદવારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું.
  - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પેજની ધાર પર આપેલ સીલ ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકાર શો નહીં.
  - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો પૂઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પૂઠો/પ્રશ્નો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા કોઈ અન્ય ફરક હોય અથવા કોઈપણ કારણે ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારવી નહીં. એને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમય પણ આપવામાં આવશે નહીં.
  - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાયપછી, ટેસ્ટ પુસ્તિકા નંબર ICR જવાબ પત્રકમાં લખવો અને ICR જવાબ પત્રક નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર ઉત્તર વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. પસંદગીનો જવાબ માત્ર અંગ્રેજી કેપીટલ મૂળાક્ષર દ્વારા જ આપવો. પસંદ કરેલ અંગ્રેજી કેપીટલ અક્ષર આપેલ ખાનામાં સંપૂર્ણ રીતે સમાઈ જાય તે રીતે લખવો.

સાચી રીત :

ખોટી રીત :

અથવા

5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ ICR જવાબ પત્રકમાં પેપર-૩ લખેલ વિભાગમાં જ લખવો.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાની અંતે આપેલ પાનું રફ કામ માટે છે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી ઓરીજનલ ICR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈપણ સંજોગોમાં પરીક્ષાખંડની બહાર જઈ શકશે નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર પ્રશ્નપુસ્તિકા તથા ICR જવાબવહીની કુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી પેન/કાળી બોલ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/ખતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

EDUCATION

PAPER - III

શિક્ષણ .

પેપર-III

Note : This paper contains **SEVENTY FIFTY (75)** multiple-choice/assertion and reasoning matching questions, each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પંચોતેર (૭૫) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

1. The felt needs of the individual are supreme as per the philosophy of :
(A) Pragmatism
(B) Naturalism
(C) Realism
(D) Marxism
2. Existentialism gives least importance to :
(A) Social conformity
(B) Individual truth
(C) Conflict in the class
(D) Affective development of students
3. Islamic education strives for :
(A) Individuals' search for personal truth
(B) A logical interpretation of religious beliefs
(C) Truth which suits to the need of the society
(D) A pre-determined ultimate truth
1. વ્યક્તિએ અનુભવેલી જરૂરિયાતો સર્વોપરી છે, તે તત્વજ્ઞાન :
(A) વ્યવહારવાદ
(B) પ્રકૃતિવાદ
(C) વાસ્તવવાદ
(D) માર્ક્સવાદ
2. અસ્તિત્વવાદની દૃષ્ટિએ સૌથી અગત્યનું શું છે ?
(A) સામાજિક સમર્થન
(B) વ્યક્તિગત સત્ય
(C) વર્ગખંડમાં સંઘર્ષ
(D) વિદ્યાર્થીઓનો ભાવાત્મક વિકાસ
3. ઈસ્લામિક શિક્ષણ શા માટે પ્રયત્નશીલ છે ?
(A) આત્મલક્ષી સત્ય માટે વ્યક્તિની શોધખોળ
(B) ધાર્મિક માન્યતાઓનાં તાર્કિક અર્થઘટનો
(C) સમાજની જરૂરિયાતને અનુરૂપ સત્ય
(D) પૂર્વનિર્ધારિત અંતિમ સત્ય

4. Initially the concept of 'Maya' was given by :

- (A) Vedant
- (B) Poorva Mimamsa
- (C) Buddhism
- (D) Jainism

5. Concept of 'Peripatetic Learning' was propounded by :

- (A) Tagore
- (B) Gandhi
- (C) Sri Aurobindo
- (D) Vivekananda

6. Aurobindo's concept of Integral Education suggests :

- (A) Education for divine life
- (B) Using physical and mental powers in development of a child
- (C) Nothing can be taught
- (D) Yoga and pranayam as the main method of learning

4. શરૂઆતમાં 'માયા' ની સંકલ્પના આપી છે :

- (A) વેદાન્ત
- (B) પૂર્વ મીમાંસા
- (C) બૌદ્ધ દર્શન
- (D) જૈન દર્શન

5. 'બ્રમણ દ્વારા શિક્ષણ' નું પ્રતિપાદન કોણે કર્યું છે ?

- (A) ટાગોર
- (B) ગાંધી
- (C) શ્રી અરવિંદ
- (D) વિવેકાનંદ

6. શ્રી અરવિંદની પૂર્ણ-શિક્ષણની વિભાવના સૂચવે છે કે :

- (A) દિવ્ય જીવન માટેનું શિક્ષણ
- (B) બાળકના વિકાસમાં શારીરિક અને માનસિક શક્તિઓનો વિનિયોગ
- (C) કંઈ શીખવી શકાતું નથી
- (D) યોગ અને પ્રાણાયામ એ જ અધ્યયનની મુખ્ય પદ્ધતિઓ છે

7. Persons with disabilities (Equal Opportunities, Protection and Full Participation) Act was passed in the year :

- (A) 1986
- (B) 1996
- (C) 2006
- (D) 2008

8. Match the following and select the correct codes given below :

List I

- (a) Differences
- (b) Inequalities
- (c) Equality
- (d) Equal opportunities

List II

- (i) Ideal
- (ii) Policies
- (iii) Natural
- (iv) Social

Codes :

- (A) (a)—(iii), (b)—(iv), (c)—(i), (d)—(ii)
- (B) (a)—(i), (b)—(ii), (c)—(iii), (d)—(iv)
- (C) (a)—(ii), (b)—(iii), (c)—(iv), (d)—(i)
- (D) (a)—(iii), (b)—(i), (c)—(iv), (d)—(ii)

7. અક્ષમતાવાળી વ્યક્તિઓ (સમાન તકો, સલામતી અને પૂર્ણ સહભાગિતા) ધારો ..... વર્ષમાં પસાર થયો હતો.

- (A) ૧૯૮૬
- (B) ૧૯૯૬
- (C) ૨૦૦૬
- (D) ૨૦૦૮

8. જોડકાં ગોઠવો :

યાદી I

- (a) તફાવત
- (b) અસમાનતા
- (c) સમાનતા
- (d) સમાન તક

યાદી II

- (i) આદર્શ
- (ii) નીતિ
- (iii) કુદરતી
- (iv) સામાજિક

કોડ :

- (A) (a)—(iii), (b)—(iv), (c)—(i), (d)—(ii)
- (B) (a)—(i), (b)—(ii), (c)—(iii), (d)—(iv)
- (C) (a)—(ii), (b)—(iii), (c)—(iv), (d)—(i)
- (D) (a)—(iii), (b)—(i), (c)—(iv), (d)—(ii)

9. Providing equal educational opportunities means :

- (A) Establishing separate schools for disadvantaged
- (B) Establishing separate schools for disabled
- (C) Encouraging private schools
- (D) Establishing common school system

10. Article 28 in the Indian Constitution is about :

- (A) Minority education
- (B) Women's education
- (C) Language education
- (D) Education of tribes

11. The committee constituted by the Government of India in 2005 to study the social, economic and educational status of Indian Muslims was :

- (A) Sapru Committee
- (B) Rajender Sachar Committee
- (C) Rangnath Mishra Committee
- (D) Rammurthy Committee

9. શિક્ષણની સમાન તક આપવી એટલે :

- (A) વંચિત લોકો માટે જુદી શાળાઓ સ્થાપવી
- (B) જુદી ક્ષમતાવાળા માટે જુદી શાળાઓ સ્થાપવી
- (C) ખાનગી શાળાઓને ઉત્તેજન આપવું
- (D) સામાન્ય શાળા તંત્ર સ્થાપવું

10. ભારતીય બંધારણની કલમ ૨૮ નીચેના માટે છે :

- (A) લઘુમતી શિક્ષણ
- (B) સ્ત્રી શિક્ષણ
- (C) ભાષા શિક્ષણ
- (D) આદિવાસી શિક્ષણ

11. ભારત સરકાર દ્વારા ૨૦૦૫ માં ભારતીય મુસ્લિમોના સામાજિક, આર્થિક અને શૈક્ષણિક દરજ્જાનો અભ્યાસ કરવા રચાયેલી સમિતિ .....

- (A) સપ્રુ સમિતિ
- (B) રાજેન્દર સાચર સમિતિ
- (C) રંગનાથ મિશ્રા સમિતિ
- (D) રામમૂર્તિ સમિતિ

12. The sociologist who proposed evolutionary social change view is :

- (A) Talcott Parsons
- (B) Karl Mannheim
- (C) Herbert Spencer
- (D) Karl Marx

13. The period of development during which school readiness skills are developed and a lot of free time is spent playing is :

- (A) Infancy
- (B) Early childhood
- (C) Late childhood
- (D) Adolescence

14. The number of years since a person was born is a key element in the definition of :

- (A) Chronological age
- (B) Mental age
- (C) Psychological age
- (D) Developmental age

12. ઉત્ક્રાંતિકારી સામાજિક પરિવર્તન દૃષ્ટિકોણ દાખવનાર સમાજશાસ્ત્રી ..... છે.

- (A) ટોલકોટ પાર્સન્સ
- (B) કાર્લ મેનહેમ
- (C) હર્બર્ટ સ્પેન્સર
- (D) કાર્લ માર્ક્સ

13. વિકાસનો એ તબક્કો કે જેમાં શાલેય તત્પરતા કૌશલોનો વિકાસ અને પુષ્કળ સમય રમતમાં પસાર કરવાનો હોય :

- (A) શિશુઅવસ્થા
- (B) બાલ્યાવસ્થા
- (C) કિશોરાવસ્થા
- (D) તારુણ્ય

14. વ્યક્તિના જન્મ પછીના ઉમરના વર્ષ એ કઈ વ્યાખ્યાનો પ્રમુખ ભાગ છે ?

- (A) શારીરિક ઉમર
- (B) માનસિક ઉમર
- (C) મનોવૈજ્ઞાનિક ઉમર
- (D) વિકાસાત્મક ઉમર

15. Erik Erikson's theory emphasized :

- (A) Repeated resolutions of unconscious conflicts
- (B) Developmental change throughout the human life span
- (C) Changes in children's thinking as they mature
- (D) Influence of sensitive periods in the various stages of maturation

16. Which statement BEST resolves the nature-nurture controversy ?

- (A) Nature is clearly more important in development
- (B) Interaction between nature and nurture is most important in development
- (C) Nurture is clearly more important in development
- (D) Neither plays a particularly strong role in development

15. એરિક એરિક્સનનો સિદ્ધાંત ..... પર

ભાર મુકે છે.

- (A) અજાગૃત સંઘર્ષના પુનરાવર્તિત ઉકેલો
- (B) માનવ જીવન-કાળ દરમ્યાન આવેલાં વિકાસાત્મક પરિવર્તન
- (C) બાળક પુખ્ત થતાં તેની વૈચારિકતામાં આવેલાં પરિવર્તનોનો વિકાસ
- (D) પૃષ્ઠતાના વિવિધ તબક્કામાં સંવેદનાના સમયની અસર

16. કયું વિધાન પ્રકૃતિ કે ઉછેરના વાદવિવાદના પૃથક્કરણ માટે શ્રેષ્ઠ છે ?

- (A) પ્રકૃતિ એ સ્પષ્ટ રીતે વિકાસમાં ખૂબ અગત્ય ધરાવે છે
- (B) પ્રકૃતિ અને ઉછેર વચ્ચેની પરસ્પર અસર વિકાસમાં ખૂબ અગત્ય ધરાવે છે
- (C) ઉછેર એ સ્પષ્ટ રીતે વિકાસમાં ખૂબ અગત્ય ધરાવે છે
- (D) બે માંથી એક પણ વિકાસમાં મજબૂત ફાળો આપતા નથી

17. A study to determine the degree of relationship between two events is called :

- (A) Naturalistic observation
- (B) Correlational method
- (C) Controlled experiment
- (D) Survey method

18. In Piaget's theory of cognitive development, the stage that is distinguished by the emergence of conservation is called :

- (A) Formal operational
- (B) Pre-operational
- (C) Concrete operational
- (D) Sensory-motor

19. "Life space" is a term associated with theory of learning :

- (A) Skinner's operant conditioning
- (B) Piaget's cognitive theory
- (C) Kurt Lewing's field theory
- (D) Hull's reinforcement theory

17. બે ઘટના વચ્ચેના સંબંધની કક્ષા નક્કી કરવાનો અભ્યાસ ..... છે.

- (A) પ્રાકૃતિક અવલોકન
- (B) સહસંબંધાત્મક પદ્ધતિ
- (C) નિયંત્રિત પ્રયોગ
- (D) સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ

18. પિયાજેના જ્ઞાનાત્મક વિકાસના સિદ્ધાંતમાં એ તબક્કો કે જે પર્યાવરણ સંરક્ષણના ઉદભવનાં ભેદનો છે તે ..... છે.

- (A) ઔપચારિક-વ્યવહારુ
- (B) પૂર્વ-વ્યવહારુ
- (C) મૂર્ત-વ્યવહારુ
- (D) ઈન્દ્રિય-શારીરિક

19. 'જીવન અવકાશ' એ પદ અધ્યયનના સિદ્ધાંત ..... સાથે જોડાયેલો છે.

- (A) સ્કીનરનું કારક અભિસંધાન
- (B) પિયાજેનો જ્ઞાનાત્મક સિદ્ધાંત
- (C) કર્ટ લ્યુઈગનો ક્ષેત્ર સિદ્ધાંત
- (D) હલનો સુદૃઢીકરણનો સિદ્ધાંત

20. A stimulus that spontaneously evokes an unlearned response is :
- (A) an unconditional stimulus
 (B) a conditional stimulus
 (C) a reinforcing stimulus
 (D) an intense stimulus
21. The fifth level of Gagne's hierarchy of learning is :
- (A) S-R learning
 (B) Multiple discrimination learning
 (C) Chain learning
 (D) Concept learning
22. According to B.F. Skinner's point of view, behaviour is explained through :
- (A) External consequences of the behaviour
 (B) Self-produced consequences of the behaviour
 (C) Individual's cognitive interpretations of their experiences
 (D) Biological processes that determine maturation
20. એ ઉદ્દેપક કે જે આપોઆપ અનધ્યયિત પ્રતિચાર ઉત્પન્ન કરે તે ..... છે.
- (A) બિનશરતી ઉદ્દેપક
 (B) શરતી ઉદ્દેપક
 (C) સુદૃઢીત ઉદ્દેપક
 (D) તીવ્ર ઉદ્દેપક
21. ગેનેની અધ્યયનની શ્રેણીમાં પાંચમી કક્ષા ..... છે.
- (A) ઉદ્દેપક-પ્રતિચાર અધ્યયન
 (B) બહુવિધ વિભેદીકરણ અધ્યયન
 (C) શૃંખલા અધ્યયન
 (D) સંકલ્પના અધ્યયન
22. બી.એફ. સ્કીનરના મત મુજબ વર્તણૂકને શી રીતે સ્પષ્ટ કરેલ છે ?
- (A) વર્તનના બાહ્ય પરિણામ
 (B) વર્તનના સ્વ-નિર્મિત પરિણામ
 (C) પોતાના અનુભવોના વ્યક્તિના જ્ઞાનાત્મક અર્થઘટનો
 (D) પુખ્તતાની નિર્ણાયક જૈવિક પ્રક્રિયા

23. Which of the following theorists proposed that humans are motivated by a hierarchy of needs, the highest of which is a need for self-actualisation ?
- (A) Carl Jung
(B) Abraham Maslow
(C) Sigmund Freud
(D) Erikson
24. The learner acquires a capability of making a common response to a class of stimuli. This is called :
- (A) S-R Learning
(B) Rule Learning
(C) Meaningful Learning
(D) Concept Learning
25. Who devised the first questionnaire to measure the basic dimensions of personality ?
- (A) Carl Jung
(B) Raymond Cattell
(C) Gordon Allport
(D) Julian Rotter
23. નીચેનામાંથી કયો સિદ્ધાંત-જરૂરિયાતોની શ્રેણી માનવોને પ્રેરે છે અને તેમાંથી આત્મપ્રતીતિની જરૂરિયાત એ ઉચ્ચ છે તે સૂચવે છે ?
- (A) કાર્લ જુંગ
(B) અબ્રાહમ મેસ્લો
(C) સીગ્મન્ડ ફ્રુડ
(D) એરિક્સન
24. ઉદ્દીપનોના સમૂહ માટે અભ્યાસક સામાન્ય પ્રતિચારની ક્ષમતા પ્રાપ્ત કરે તે ..... છે.
- (A) ઉદ્દીપક-પ્રતિચાર અધ્યયન
(B) સિદ્ધાંત અધ્યયન
(C) અર્થપૂર્ણ અધ્યયન
(D) સંકલ્પના અધ્યયન
25. વ્યક્તિત્વના પાયાના પરિમાણોના માપન માટેની પ્રશ્નાવલિ સૌ પ્રથમ કોણે તૈયાર કરી ?
- (A) કાર્લ જુંગ
(B) રેમન્ડ કેટલ
(C) ગોર્ડન ઓલપોર્ટ
(D) જુલીયન રોટર

26. Mental health is closely related to ..... in an individual.

- (A) Adjustment
- (B) Interest
- (C) Attitude
- (D) Values

27. Which of the following is *not* an example of maladjustment ?

- (A) Continuing disobedience of a student
- (B) Writing of obscene notes on walls
- (C) Cruelty towards birds/animals
- (D) Achieving a low score in a test

28. The original meaning of the word 'persona', from which the word 'personality' is derived, used to be :

- (A) Individuality of style
- (B) Theatrical mask
- (C) Private space
- (D) Positive characteristics

26. વ્યક્તિત્વના માનસિક સ્વાસ્થ્ય સાથે ..... ધનિષ્ઠ રીતે સંબંધિત છે.

- (A) અનુકૂલન
- (B) રસ
- (C) મનોવલણ
- (D) મૂલ્યો

27. નીચેના પૈકી કયું અપાનુકૂલનનું ઉદાહરણ નથી ?

- (A) વિદ્યાર્થીનું સતત અનાજ્ઞાંકિતપણું રહેવું
- (B) દિવાલ પર અભદ્ર લખાણ લખવું
- (C) પક્ષીઓ/પ્રાણીઓ પરત્વેની કૂરતા
- (D) કસોટીમાં નિમ્ન પ્રાપ્તાંક મેળવવા

28. 'પરસનાલિટી' એ 'પરસોના' શબ્દ પરથી ઉતરી આવ્યો છે તે શબ્દનો મૂળ અર્થ ..... છે.

- (A) વ્યક્તિગત શૈલી
- (B) રંગપચીય મહોરું
- (C) ખાનગી અવકાશ
- (D) ધનાત્મક ગુણધર્મો

29. The 'Executive of personality' that influences the social and cultural ideals (or) standards, is :

- (A) Id
- (B) Ego
- (C) Super ego
- (D) None of the above

30. Which statement is most consistent with Rogers's concept of humanity ?

- (A) People are free to become what they will
- (B) People move inevitably towards actualisation
- (C) People move voluntarily towards self-actualisation
- (D) People have natural tendency to move towards actualisation

31. Non-directive counselling is otherwise called as :

- (A) Counsellor-centred counselling
- (B) Student-centered counselling
- (C) Diagnostic counselling
- (D) Eclectic counselling

29. 'કાર્યકારી વ્યક્તિત્વ' ને અસર કરતા સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક આદર્શો (અથવા) માનકો ..... છે.

- (A) ઈડ
- (B) ઈગો
- (C) સુપર ઈગો
- (D) આ પૈકી એક પણ નહિ

30. રોજરની માનવતાની સંકલ્પના સાથે કયું વિધાન સુસંગત છે ?

- (A) લોકો જે ઇચ્છે તે બનવા માટે મુક્ત છે
- (B) લોકો પ્રતીતિ તરફ અનિવાર્યપણે ગતિ કરે છે
- (C) લોકો સ્વ-પ્રતીતિ તરફ સ્વૈચ્છિક રીતે ગતિ કરે છે
- (D) લોકોમાં પ્રતીતિ તરફની ગતિ એ સ્વાભાવિક વૃત્તિ છે

31. બિન-દિશાસૂચક સલાહને અન્ય શબ્દોમાં ..... કહે છે.

- (A) સલાહકાર-કેન્દ્રી સલાહ
- (B) વિદ્યાર્થી-કેન્દ્રી સલાહ
- (C) નિદાનાત્મક સલાહ
- (D) સારસંગ્રાહક સલાહ

32. Which of the following components is the LEAST important in a comprehensive school counselling programme ?

- (A) Student outcomes and competencies
- (B) Direct delivery of counselling on demand
- (C) Providing placement and follow up services
- (D) Frequency of contact made by students with counsellors

33. The first vital step in developing a counselling programme in a newly established school is to :

- (A) Survey the guidance and counselling needs of the students
- (B) Devise behavioural objectives for classroom management
- (C) Decide minimum competency levels for each grade
- (D) Procure appropriate materials/tools for counselling

32. સર્વગ્રાહી શાળેય સલાહ કાર્યક્રમમાં સૌથી ઓછા મહત્વનો ઘટક કયો ?

- (A) વિદ્યાર્થી નિષ્પત્તિ અને ક્ષમતાઓ
- (B) માંગ પર આધારિત દિશાસૂચક સલાહ
- (C) ભરતી અને અનુકાર્ય સેવાઓ આપવી
- (D) વિદ્યાર્થીઓનો સલાહકાર સાથેના સંપર્કની આવૃત્તિ

33. નવી સ્થાપના થયેલી શાળામાં સલાહને લગતો કાર્યક્રમ વિકસાવવામાં સૌથી મહત્વનું પગથિયું નીચે મુજબ છે :

- (A) વિદ્યાર્થીઓની માર્ગદર્શન અને સલાહને લગતી જરૂરિયાતોનું સર્વેક્ષણ કરવું
- (B) વર્ગ-વ્યવસ્થાપન માટેનાં વર્તનને લગતા ઉદ્દેશ્યો નિશ્ચિત કરવા
- (C) પ્રત્યેક ગ્રેડ માટે લઘુત્તમ ક્ષમતાની મર્યાદાઓ નિશ્ચિત કરવી
- (D) સલાહ માટે યોગ્ય સાહિત્ય/સાધનો મંગાવવા

34. When selecting an appropriate assessment, a counsellor will mostly be in need of key information about which of the following ?

- (A) Cost of the assessment
- (B) Purpose of the assessment
- (C) Time needed for assessment
- (D) Scaling used for assessment

35. A child's cultural background is likely to have the greatest influence on the child's :

- (A) Rate of cognitive development
- (B) Perception about self and others
- (C) Desire for acceptance by peers
- (D) Ability to learn through observation

34. યોગ્ય પરીક્ષણ પસંદ કરતી વખતે સલાહકારને નીચેનામાંથી સૌથી વધુ કઈ મહત્વની માહિતીની જરૂર પડશે ?

- (A) પરીક્ષણનું મૂલ્ય
- (B) પરીક્ષણનો હેતુ
- (C) પરીક્ષણ માટે જરૂરી સમય
- (D) પરીક્ષણમાં વપરાતી શ્રેણી

35. બાળકની સાંસ્કૃતિક પાર્શ્વભૂમિનો પ્રબળ પ્રભાવ નીચેના પર થવાનો સંભવ છે :

- (A) જ્ઞાનાત્મક વિકાસનો દર
- (B) સ્વ અને બીજા વિશેનું પ્રત્યક્ષીકરણ
- (C) સહાધ્યાયીઓ દ્વારા સ્વીકારની ઈચ્છા
- (D) નિરીક્ષણ દ્વારા શીખવાની ક્ષમતા

36. Which of the following activities would be the most professionally appropriate for a school counsellor to perform ?

- (A) Substituting a teacher who is absent
- (B) Receiving excuses for students who are absent
- (C) Collaboration with teachers to plan classroom activities
- (D) Administering tests for assessment

37. Programme evaluation is an example of :

- (A) Survey research
- (B) Experimental research
- (C) Evaluative research
- (D) Ex-post facto research

36. શાળેય સલાહકારે કરવાની વ્યાવસાયિક

દૃષ્ટિએ સૌથી વધુ યોગ્ય પ્રવૃત્તિ કઈ છે ?

- (A) ગેરહાજર શિક્ષકની જગ્યાએ બીજાને અવેજમાં મૂકવો
- (B) ગેરહાજર રહેલા વિદ્યાર્થીઓના બહાનાઓ સાંભળવા
- (C) વર્ગમાંની પ્રવૃત્તિઓના આયોજન માટે શિક્ષકો સાથેનો સહકાર
- (D) પરીક્ષણ માટે કસોટીઓ આપવી

37. કાર્યક્રમ મૂલ્યાંકન નીચેનામાંથી કયા સંશોધનનું ઉદાહરણ છે ?

- (A) સર્વેક્ષણ સંશોધન
- (B) પ્રાયોગિક સંશોધન
- (C) મૂલ્યાંકનાત્મક સંશોધન
- (D) કાર્યોત્તર સંશોધન

38. A scientific law may be defined as a hypothesis whose scientific validity is :

- (A) Yet to be tested
- (B) Questionable
- (C) Relatively unquestioned
- (D) To be objectified

39. Which sequence is proper for scale construction ?

- (A) Item Construction—Pilot Testing—Estimation of Validity—Item Analysis
- (B) Item Construction—Item Analysis—Estimation of Validity
- (C) Item Construction—Item Analysis—Pilot Testing—Estimation of Validity
- (D) Item Construction—Pilot Testing—Item Analysis—Estimation of Validity

38. એવા વૈજ્ઞાનિક નિયમને ઉત્કલ્પના તરીકે પણ પરિભાષિત કરી શકાય કે જે નિયમની વૈજ્ઞાનિક યથાર્થતા :

- (A) હજી પણ જેનું પરીક્ષણ કરવાનું બાકી છે
- (B) પ્રશ્નાર્થત્મક છે
- (C) સાપેક્ષ રીતે અપ્રશ્નાર્થત્મક છે
- (D) વસ્તુનિષ્ઠ કરવાની છે

39. માપદંડ રચના માટે નીચેના પૈકી કયો ક્રમ યોગ્ય છે ?

- (A) કલમ રચના—પૂર્વ પરીક્ષણ—યથાર્થતા નિર્ધારણ—કલમ વિશ્લેષણ
- (B) કલમ રચના—કલમ વિશ્લેષણ—યથાર્થતા નિર્ધારણ—પૂર્વ પરીક્ષણ
- (C) કલમ રચના—કલમ વિશ્લેષણ—પૂર્વ પરીક્ષણ—યથાર્થતા નિર્ધારણ
- (D) કલમ રચના—પૂર્વ પરીક્ષણ—કલમ વિશ્લેષણ—યથાર્થતા નિર્ધારણ

40. Specifying connotation of variables in a given research study in the perspective of its conceptual framework is called .....
- (A) Formulation of research problem
 (B) Delimitation of the study
 (C) Operational definition
 (D) Developing concept definition
41. In a research, a researcher selects schools belonging to SSC, ICSE and CBSE boards proportionately. This is an example of :
- (A) Systematic Sampling
 (B) Stratified Sampling
 (C) Simple Random Sampling
 (D) Cluster Sampling
42. Characteristic of research, in terms of problem, data and result is present, past and future time zone. Accordingly the research methods are .....
- (A) Historical, Survey and Experimental
 (B) Survey, Experimental and Historical
 (C) Survey, Historical and Experimental
 (D) Experimental, Historical and Survey
40. આપેલા સંશોધન અભ્યાસના વિભાવનાત્મક માળખામાં એના ચલોના સૂચિતાર્થો નિશ્ચિત કરવાં એટલે :
- (A) સંશોધન સમસ્યાની રચના કરવી
 (B) અભ્યાસનું સીમાંકન કરવું
 (C) વ્યવહારુ વ્યાખ્યા કરવી
 (D) વિભાવનાત્મક વ્યાખ્યાઓ વિકસાવવી
41. એક સંશોધનમાં સંશોધકે SSC, ICSE અને CBSE બોર્ડની શાળાઓ સપ્રમાણમાં સમાવેશ કરી. આ ઉદાહરણ .....
- ના નમૂના પસંદગીનું છે.
- (A) વ્યવસ્થિત નમૂના પસંદગી
 (B) સ્તરીકૃત નમૂના પસંદગી
 (C) સરળ યાદૃચ્છિક નમૂના પસંદગી
 (D) જુમખા નમૂના પસંદગી
42. સમસ્યા, માહિતી અને પરિણામના સંદર્ભ સંશોધનના ગુણધર્મો વર્તમાન, ભૂતકાળ અને ભવિષ્યના સમયના સંદર્ભમાં છે. આ પ્રમાણે સંશોધન પદ્ધતિઓ :
- (A) ઐતિહાસિક, સર્વેક્ષણ અને પ્રાયોગિક
 (B) સર્વેક્ષણ, પ્રાયોગિક અને ઐતિહાસિક
 (C) સર્વેક્ષણ, ઐતિહાસિક અને પ્રાયોગિક
 (D) પ્રાયોગિક, ઐતિહાસિક અને સર્વેક્ષણ

43. The probability that a null hypothesis will be rejected when it is infact true is called :

- (A) Type II error
- (B) Type I error
- (C) Sampling error
- (D) Standard error of mean

44. Descriptive research describes :

- (A) what was
- (B) what is
- (C) what will be
- (D) why is

45. A researcher shows a film on national integration and then administers an attitude scale to measure students' attitude towards unity of Indians. This research design is known as .....

- (A) Quasi-experimental
- (B) Pre-experimental
- (C) Factorial
- (D) True-experimental

43. જ્યારે ખરા અર્થમાં સત્ય હોય ત્યારે શૂન્ય ઉત્કલ્પનાના અસ્વીકારની સંભાવના તે ..... છે.

- (A) પ્રકાર : ૨ ની ભૂલ
- (B) પ્રકાર : ૧ ની ભૂલ
- (C) નમૂનાની ભૂલ
- (D) સરાસરીની પ્રમાણભૂલ

44. વર્ણનાત્મક સંશોધન ..... નું વર્ણન આપે છે ?

- (A) શું હતું
- (B) શું છે
- (C) શું હોય
- (D) શા માટે છે

45. એક સંશોધક વિદ્યાર્થીઓને રાષ્ટ્રીય એકાત્મકતા પર ચલચિત્ર બતાવે છે અને ત્યાર બાદ તેમની ભારતીયોની એકતા પ્રત્યેનું વલણ માપવા એક અભિવૃત્તિ માપન શ્રેણી આપે છે. આ સંશોધન યોજનાને ..... કહેવાય.

- (A) કોઝી-પ્રાયોગિક
- (B) પૂર્વ-પ્રાયોગિક
- (C) અવયવાત્મક
- (D) પૂર્ણ-પ્રાયોગિક

46. Internal and external validity are the criteria for .....

- (A) Positivist school
- (B) Constructivist school
- (C) Marxist school
- (D) Ethnic school

47. Educational researchers employ experimental and control groups design. This is to nullify the effect of :

- (A) Independent variable
- (B) Extraneous variables
- (C) Intervening variables
- (D) Extraneous and intervening variables

48. "A study of the relationship between education and politics in the Bombay State : 1860-1960." For studying this topic, which research method is the most appropriate ?

- (A) Correlational
- (B) Comparative
- (C) Historical
- (D) Ethnography

46. આંતરિક અને બાહ્ય પ્રમાણભૂતતા ..... માટેના માપદંડો છે.

- (A) વસ્તુનિષ્ઠ વિચારધારા
- (B) રચનાવાદી વિચારધારા
- (C) માર્ક્સવાદી વિચારધારા
- (D) માનવવંશીય વિચારધારા

47. શૈક્ષણિક સંશોધકો પ્રાયોગિક અને નિયંત્રણ જૂથ યોજના વાપરે છે. આનાથી ..... ની અસર દૂર થાય છે.

- (A) સ્વતંત્ર ચલ
- (B) બાહ્ય ચલો
- (C) આંતરવર્તી ચલો
- (D) બાહ્ય અને આંતરવર્તીય ચલો

48. "બોમ્બે રાજ્યમાં શિક્ષણ અને રાજનીતિ વચ્ચેનો સંબંધ : ૧૮૬૦-૧૯૬૦". આ વિષય પર સંશોધન કરવા માટે કઈ પદ્ધતિ સૌથી વધુ યોગ્ય છે ?

- (A) સહસંબંધાત્મક
- (B) તુલનાત્મક
- (C) ઐતિહાસિક
- (D) નૃવંશશાસ્ત્રીય

49. In India, who was the first to make efforts for making primary education compulsory ?

- (A) Acharya Narendra Deo
- (B) Sir Chimanlal Shitalwad
- (C) Gopal Krishna Gokhale
- (D) Mharaja Sayaji Rao Gayakwad

50. Which of the following is *not* a feature of vocational education in USA ?

- (A) Majority of post-secondary technical and vocational education is provided by proprietary schools
- (B) More than 30% of all credentials in career training are provided by 2 year community colleges
- (C) Only formal mode of education is used in providing vocational education
- (D) Many programmes are offered through military technical training government operated adult education centres

49. ભારતમાં, પ્રાથમિક શિક્ષણ ફરજિયાત કરવામાં સૌ પ્રથમ કોણે પ્રયત્નો કર્યા હતા ?

- (A) આચાર્ય નરેન્દ્ર દેવ
- (B) સર ચીમનલાલ શીતલવાડ
- (C) ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે
- (D) મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ

50. નીચેના પૈકી કયું લક્ષણ અમેરિકામાં વ્યાવસાયિક શિક્ષણને કારણભૂત ન હતું ?

- (A) મોટા ભાગે સેકન્ડરી ટેકનિકલ અને વ્યાવસાયિક અનુ-માધ્યમિક શિક્ષણ ખાનગી માલિકીની શાળાઓ આપતી હતી
- (B) કારકિર્દી તાલીમના 30% થી વધુ એવા બધા પ્રમાણપત્રો બે વર્ષની કમ્યુનિટી-કોલેજ દ્વારા અપાતા હતા
- (C) માત્ર ઔપચારિક શિક્ષણ તરેહનો ઉપયોગ વ્યવસાય શિક્ષણ માટે હતો
- (D) સરકાર દ્વારા સંચાલિત પ્રૌઢ શિક્ષણના કેન્દ્રો દ્વારા મીલિટરી ટેકનિકલ ટ્રેઈનિંગના ઘણા કાર્યક્રમો જાહેર થયા હતા

51. Which statement is true regarding education minister of England ?

- (A) He has the right to develop a national education policy
- (B) Regarding education policy, he is not accountable to even the parliament
- (C) He presents action taken report related to education every year
- (D) He can frame the education policy without consulting anybody

52. At which three levels education system is run in India ?

- (A) Central, Provincial and Local
- (B) Primary, Secondary and Higher
- (C) Government, Private and Public
- (D) Institutional, Personal and Federal

51. ઈંગ્લેન્ડના શિક્ષણ પ્રધાનને માટે કયું વિધાન સાચું છે ?

- (A) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ તૈયાર કરવાનો તેને હક છે
- (B) શિક્ષણ નીતિના સંદર્ભમાં તે પાર્લામેન્ટને પણ જવાબદાર નથી
- (C) શિક્ષણના અહેવાલને સંબંધિત હાથ ધરાયેલાં કાર્યો પ્રત્યેક વર્ષે તે રજૂ કરે
- (D) કોઈના પણ અભિપ્રાય વિના તે શિક્ષણ નીતિ તૈયાર કરી શકે

52. ભારતમાં કઈ ત્રણ કક્ષાએ શિક્ષણ તંત્ર કાર્યરત છે ?

- (A) કેન્દ્રિય, પ્રાદેશિક અને સ્થાનિક
- (B) પ્રાથમિક, માધ્યમિક અને ઉચ્ચ
- (C) સરકારી, ખાનગી અને જાહેર
- (D) સંસ્થાકીય, વ્યક્તિગત અને સમવાયી

53. The first distance education programmes were started by :
- (A) U.S.A.
 (B) U.K.
 (C) Australia
 (D) India
54. What is the agency for school level distance education in India ?
- (A) IGNOU
 (B) NIOS
 (C) AICTE
 (D) NCERT
55. Who wrote the book "Curriculum Development : Theory and Practice" ?
- (A) Oliver
 (B) Tyler
 (C) Hilda Taba
 (D) Zeiss
53. સૌ પ્રથમ દૂરવર્તી શિક્ષણ કાર્યક્રમ શરૂ કર્યો.
- (A) યુ.એસ.એ.
 (B) યુ.કે.
 (C) ઓસ્ટ્રેલિયા
 (D) ભારત
54. ભારતમાં શાળા કક્ષાએ દૂરવર્તી શિક્ષણની કઈ સંસ્થા છે ?
- (A) IGNOU
 (B) NIOS
 (C) AICTE
 (D) NCERT
55. "Curriculum Development : Theory and Practice" પુસ્તક કોણે લખ્યું છે ?
- (A) ઓલીવર
 (B) ટેયલર
 (C) હીલ્ડા ટાબા
 (D) જેઈસ

56. The education minister issuing orders through his office to organise teachers day programme in all schools in a particular manner is an example of :

- (A) Administrative model
- (B) Grassroot model
- (C) System approach
- (D) Demonstration model

57. In eighties, in Madhya Pradesh, some scientists developed Hoshangabad Science Teaching Project (HSTP) and got the permission to run it in 16 schools. Everyone observed this curriculum transaction model for years and finally the M.P. Government got convinced to start it in 20 districts.

This is an example of :

- (A) Administrative model
- (B) Grassroot model
- (C) System analysis model
- (D) Demonstration model

56. શિક્ષણમંત્રી પોતાની ઓફિસ દ્વારા હુકમ જાહેર કરે કે બધી શાળાઓમાં ચોકકસ રીતે શિક્ષક દિન યોજવો-આ ઉદાહરણ .....

- (A) વ્યવસ્થાપકીય પ્રતિમાન
- (B) તૃણમૂલ પ્રતિમાન
- (C) તંત્ર-અભિગમ
- (D) નિદર્શન પ્રતિમાન

57. એશીના દાયકામાં મધ્યપ્રદેશમાં કેટલાક વૈજ્ઞાનિકોએ હોશંગાબાદ સાયન્સ ટીચિંગ પ્રોજેક્ટ (HSTP) તૈયાર કર્યો અને 16 શાળાઓમાં તે શરૂ કરવાની મંજૂરી મેળવી. બધાએ વર્ષો સુધી અભ્યાસક્રમનું આ વ્યવહારુ મોડલ છે તે જાણ્યું, અને અંતે મધ્યપ્રદેશની સરકારે સ્વીકાર્યું કે 20 જિલ્લાઓમાં આ શરૂ કરવું. આ ઉદાહરણ છે :

- (A) વ્યવસ્થાપકીય પ્રતિમાન
- (B) તૃણમૂલ પ્રતિમાન
- (C) તંત્ર-પૃથક્કરણ પ્રતિમાન
- (D) નિદર્શન પ્રતિમાન

58. Formative evaluation means :

- (A) Formal evaluation
- (B) Forming a committee to review the evaluation outcome from time to time
- (C) Continuous and comprehensive assessment taking into account all weekly, monthly and other tests
- (D) Constructivist approach to learning and evaluation

59. After taking admission in B.A. I year, one state in India, till recently, had the system of conducting only one final examination at the end of B.A. III year. This is an example of :

- (A) Comprehensive evaluation
- (B) Triannual evaluation
- (C) Formative evaluation
- (D) Summative evaluation

58. રચનાત્મક મૂલ્યાંકન એટલે :

- (A) ઔપચારિક મૂલ્યાંકન
- (B) સમયાંતરે નીપજના મૂલ્યાંકનની સમીક્ષા માટે કમિટી રચવી
- (C) બધી અઠવાડિક, માસિક અને અન્ય કસોટીઓના સંદર્ભમાં સતત સર્વગ્રાહી ચકાસણી
- (D) અધ્યયન અને મૂલ્યાંકન માટે સંરચનાવાદી અભિગમ

59. બી.એ. ના પ્રથમ વર્ષમાં પ્રવેશ મેળવ્યા પછી ભારતના એક રાજ્યમાં આજે પણ બી.એ. ના ત્રીજા વર્ષના અંતે માત્ર એક પરીક્ષા યોજવી તે પ્રણાલિ છે. આ ઉદાહરણ છે :

- (A) સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન
- (B) ત્રિ-વાર્ષિક મૂલ્યાંકન
- (C) રચનાત્મક મૂલ્યાંકન
- (D) સંકલનાત્મક મૂલ્યાંકન

60. Which is an example of interpretation of evaluation results ?

- (A) Organising a seminar on social impact of examination
- (B) Reorienting paper setters after getting the difficulty level of previously held examination
- (C) Admitting students in different streams on the basis of their obtained marks
- (D) Exploring the cause of failure of students in the previously held examination

61. Supervision in education is :

- (A) Done at the time of examination
- (B) A planned programme for the improvement of instruction
- (C) Done during teaching practice
- (D) A programme implemented only by the Government

60. નીચેના પૈકી કયું ઉદાહરણ મૂલ્યાંકનનું અર્થઘટન છે ?

- (A) પરીક્ષાના સામાજિક પ્રભાવ પર સેમિનારનું આયોજન કરવું
- (B) અગાઉ યોજાયેલી પરીક્ષાની કઠિનતા કક્ષા જાણીને પ્રાશ્નિકોને પુનઃ અભિમુખ કરવા
- (C) વિદ્યાર્થીઓને જુદા જુદા અભ્યાસ પ્રવાહમાં તેણે મેળવેલા પ્રાપ્તાંકના આધારે પ્રવેશ આપવો
- (D) અગાઉ યોજાયેલી પરીક્ષામાં નાપાસ થયેલ વિદ્યાર્થીઓના તે માટેના કારણો તપાસવા

61. શિક્ષણમાં અધિક્ષણ એટલે :

- (A) પરીક્ષા વખતે કરવામાં આવતી પ્રક્રિયા
- (B) અધ્યાપન સુધારવા માટેનો આયોજિત કાર્યક્રમ
- (C) અધ્યાપન વ્યવહાર વખતે કરવામાં આવતી પ્રક્રિયા
- (D) ફક્ત સરકાર દ્વારા અમલમાં મૂકાતો કાર્યક્રમ

62. The following is *not* an important issue for education planning :

- (A) Imbalances within the educational system
- (B) Demand for in excess of capacity
- (C) Low social status of teachers
- (D) Educated unemployment

63. Which of the following is a leadership theory ?

- (A) Multiple intelligences theory
- (B) Big Five Theory
- (C) Contingency Theory
- (D) McClelland's theory

64. A test covers the entire range of possible items in a school-subject area. This is known as :

- (A) Face validity
- (B) Item validity
- (C) Criterion-related validity
- (D) Content validity

62. શૈક્ષણિક આયોજનમાં નીચેનો મુદ્દો મહત્વનો નથી :

- (A) શૈક્ષણિક તંત્રમાં અંતર્ગત અસમતુલન
- (B) ક્ષમતા કરતાં વધુ માંગ
- (C) શિક્ષકોનો નિમ્ન સામાજિક દરજ્જો
- (D) શિક્ષિત બેરોજગારી

63. નીચેનામાંથી નેતૃત્વનો સિદ્ધાંત કયો છે ?

- (A) બહુવિધ બુદ્ધિમત્તાનો સિદ્ધાંત
- (B) મોટા પાંચ સિદ્ધાંત
- (C) પ્રાસંગિક સિદ્ધાંત
- (D) મેક કલેલેન્ડનો સિદ્ધાંત

64. એક કસોટી શાલેય વિષય-ક્ષેત્રના સમગ્ર વિસ્તારની શક્ય તેટલી કલમો આવરી લે છે આનો અર્થ છે :

- (A) દેખીતી યથાર્થતા
- (B) કલમ યથાર્થતા
- (C) મૂલક-સંદર્ભ યથાર્થતા
- (D) વિષયવસ્તુ યથાર્થતા

65. Asking the students to submit an outline of a paper is an example of :

- (A) Summative evaluation
- (B) Diagnostic evaluation
- (C) Formative evaluation
- (D) Comprehensive evaluation

66. An aptitude test :

- (A) Helps in determining remedial course
- (B) Measures the general ability of a person at a time
- (C) Serves a predictive function
- (D) Determines the achievement of a course related objectives

65. વિદ્યાર્થીને પોતાના નિબંધની રૂપરેખા રજૂ કરો તેમ કહેવું તે ઉદાહરણ છે :

- (A) સંકલનાત્મક મૂલ્યાંકન
- (B) નિદાનાત્મક મૂલ્યાંકન
- (C) રચનાત્મક મૂલ્યાંકન
- (D) સર્વાંગીણ મૂલ્યાંકન

66. અભિયોગ્યતા કસોટી એ :

- (A) નિદાનાત્મક પાઠ્યક્રમ નક્કી કરવામાં મદદરૂપ થાય છે
- (B) જે તે સમયની વ્યક્તિની સામાન્ય ક્ષમતા માપે છે
- (C) આગાહીસૂચક કાર્યમાં મદદરૂપ થાય છે
- (D) પાઠ્યક્રમ સંબંધિત હેતુઓની સિદ્ધિ નક્કી કરે છે

67. Flanders' classroom interaction analysis is based on :

- (A) Verbal classroom interaction
- (B) Non-verbal classroom communication
- (C) Verbal and non-verbal both
- (D) Classroom activities

68. Which of the following is *not* an operation of teaching ?

- (A) Formulation of goals
- (B) Selection of content
- (C) Diagnosis of learner
- (D) Change in behaviour

69. In norm referenced tests the norm is :

- (A) Average of group performance
- (B) Individual performance
- (C) Both, individual and group performance
- (D) Neither the individual nor the group performance

67. ફ્લેન્ડરનું વર્ગખંડ આંતરક્રિયા વિશ્લેષણ ..... પર આધારિત છે.

- (A) શાબ્દિક વર્ગખંડ આંતરક્રિયા
- (B) બિન-શાબ્દિક વર્ગખંડ પ્રત્યાયન
- (C) શાબ્દિક અને બિન-શાબ્દિક બંને
- (D) વર્ગખંડ પ્રવૃત્તિઓ

68. નીચેનામાંથી કઈ અધ્યાપનની ક્રિયા નથી ?

- (A) ઘ્યોનોનું ઘડતર
- (B) વિષયવસ્તુની પસંદગી
- (C) અધ્યેતાનું નિદાન
- (D) વર્તનમાં પરિવર્તન

69. માનાંક સંદર્ભ કસોટીઓમાં માનાંક એટલે :

- (A) જૂથ કાર્યની સરાસરી
- (B) વ્યક્તિગત કાર્ય
- (C) વ્યક્તિગત અને જૂથ કાર્ય બંને
- (D) ન વ્યક્તિગત, ન જૂથ કાર્ય

70. Who has defined 'Speech' as 'Audible' manifestation of language ?

- (A) Van Riper
- (B) Noam Chomsky
- (C) Holkomb
- (D) Lenneberg

71. Which of the following instructional programmes is best suited for children with mental retardation ?

- (A) Specialised instruction
- (B) Child-centred instruction
- (C) Individualized instruction
- (D) Small-group instruction

72. 'Downs Syndrome' occurs due to the abnormality of this chromosome :

- (A) 18th
- (B) 21st
- (C) 23rd
- (D) 15th

70. ભાષાના 'શ્રાવ્ય' પ્રગટીકરણ તરીકે 'કથન' ની વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?

- (A) વાન રીપર
- (B) નોઆમ ચોમ્સ્કી
- (C) હોલકોમ્બ
- (D) લેનેબર્ગ

71. માનસિક મંદબુદ્ધિવાળા બાળકો માટે નીચેનામાંથી કયો શૈક્ષણિક કાર્યક્રમ સૌથી વધુ યોગ્ય છે ?

- (A) વિશિષ્ટ શિક્ષણ
- (B) બાલ-કેન્દ્રિત શિક્ષણ
- (C) વ્યક્તિગત શિક્ષણ
- (D) નાના જૂથમાં શિક્ષણ

72. 'ડાઉન્સ સંલક્ષણ' આ રંગસૂત્રની અનિયમિતતાને કારણે થાય છે :

- (A) ૧૮ મું
- (B) ૨૧ મું
- (C) ૨૩ મું
- (D) ૧૫ મું

73. Which of the following is *not* the function of NCERT ?

- (A) Publishing textbooks and other literature for school teaching
- (B) Launching areawise research pertaining to problems of teachers
- (C) Regulating teacher education institutions
- (D) Suggesting suitable reforms in curriculum and methods of teaching

74. Which of the following bodies is *not* providing in-service teacher education ?

- (A) Institute of advance studies in Education
- (B) NCERT
- (C) NCTE
- (D) Academic Staff College

75. Which of the following is *not* a characteristic of a teaching profession ?

- (A) Specialized knowledge
- (B) Specialized skills
- (C) Specialized vocabulary
- (D) Specialized training

73. નીચેનામાંથી કયું NCERT નું કાર્ય નથી ?

- (A) પાઠ્યપુસ્તકો અને શાલેય શિક્ષણને લગતું સાહિત્ય પ્રકાશિત કરવું
- (B) શિક્ષકોમાં પ્રશ્નોને સંશોધનનાં ક્ષેત્ર પ્રમાણે રજૂ કરવો
- (C) શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ સંસ્થાઓનું નિયંત્રણ કરવું
- (D) અભ્યાસક્રમ અને અધ્યાપન પદ્ધતિઓ અંગે યોગ્ય સુધારા સૂચવવા

74. નીચેની સંસ્થાઓ પૈકી કઈ સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ સામે સંકળાયેલ નથી :

- (A) ઉચ્ચ અભ્યાસ શિક્ષણ સંસ્થાન
- (B) એન.સી.ઈ.આર.ટી.
- (C) એન.સી.ટી.ઈ.
- (D) એકેડેમિક સ્ટાફ કોલેજ

75. નીચેનામાંથી કયું શિક્ષણ-વ્યવસાયનું લક્ષણ નથી ?

- (A) વિશિષ્ટ જ્ઞાન
- (B) વિશિષ્ટ કૌશલ્યો
- (C) વિશિષ્ટ શબ્દ ભંડોળ
- (D) વિશિષ્ટ તાલીમ

ROUGH WORK

SEAL